

den med andre Øjne, end man har gjort indtil Dato.

Jeg vil gøre de Herrer opmærksom paa, at man ikke i det lange Løb vil kunne støtte den Klasse Jordbrugere, der faar et saadant Jordbrug paa indtil 6 Køer og 1 Hest eller maa-ske mere, uden at man ogsaa maa komme til at tage Hensyn til adskillige andre Brugere, der arbejde sig op til det samme Maal. Thi det maa erindres, at de, der ikke blive Statshusmænd, men selv arbejde sig frem, maa anderledes bløde, anderledes hænge i, for at bestride de Udgifter, der ere nødvendige, for at dette Maal kan naas, thi medens de andre staa med en Rente af omtrent 3 pCt., ville disse ganske sikkert komme op mellem 6 og 7 pCt., naar man tager baade 1ste og 2den Prioriteten og desuden den løse Gæld. Naar man har anerkendt dette Skridt, og naar vi alle sige, at det er rigtigt, kan man ikke i det lange Løb stille sig afvisende overfor Tanken om at give disse andre en Haandsrækning.

Jeg vil i denne Forbindelse nævne noget, som jeg ogsaa ønsker, at den højt-ærede Landbrugsminister og særlig Finansudvalgets Opmærksomhed maa være rettet mod, det er noget, som i allerhøjeste Grad hjælper disse Mennesker til at faa en veldyrket Jordlod, en Jordlod, der betaler sig, nemlig Anlæg af Mergelspor. Jeg har set i de sidste Aar, hvorledes disse Jordlodder ere voksede og stegne i Værdi. Jeg har fulgt dem fra de 4,000 Kr., som var Maksimumsgrænsen til Kreditforeningerne, til de 6,000 Kr., som blev Maksimumsgrænsen, og derfra til de 8,000 Kr., og jeg møder dem igen nu, da 10,000 Kr. er blevet Maksimum. Jeg anerkender, og det skal anerkendes af alle her i Landet, det Arbejde, her gøres, og jeg har set, hvorledes disse Mergelspor, der i de sidste Aar ere blevne anlagte, have hjulpet. Jeg ved, at man ved Anlægget af mange af disse er gaaet Tiggergang fra den ene Pengeinstitution til den anden og har henvendt sig til velhavende Folk om Laan, som det har været næsten umuligt at faa, saa at man i sidste Instans har maattet skaffe Laanet til høj Rente mod de forskellige Kommuner Garanti. Jeg har set, hvor vanskeligt det har været, naar flere Kommuner staa samlede, hvoraf den ene er mindre interesseret end de andre, og hvor den ene Kommune kan lægge sig hindrende i Vejen for den anden, fordi den ikke vil give den nødvendige Garanti for Laanet, og den er nødvendig, dersom

man skal have Laanet til nogenlunde rimelig Rente. Den Dag maa ikke være fjern, da ogsaa Statskassen her maa stille sig velvillig, thi kan den taale at give Penge ud her — og det kan den, og det maa den blive ved med, enten man saa gaar op til 4 Mill. Kr., hvad jeg ikke har noget imod, eller man ikke kan komme videre end til 3½ Mill. Kr. —, maa man huske paa, at det kun er en lille Klasse Mennesker, man derved hjælper, man maa ogsaa tænke paa de andre. Dette Stadium har nu dette Lovforslag naaet, og i Fremtiden skulle vi søge at naa en Løsning i den af mig her antydede Retning. Derfor siger jeg, at den Hovedbetragtning maa gøre sig gældende, at vi her have begyndt godt, og at Udviklingen er gaaet godt, men at Konsekvenserne maa føre os videre ud i det lange Løb. Derom er der for mig ikke Spor af Tvivl.

Bluhme: Jeg vil bede det høje Ting undskyldte, at jeg tager Ordet igen, men det Forslag, vi her behandle, er af saa stor Betydning, at jeg ikke godt kan undlade at protestere mod Udtalelser, der om det ere faldne, siden jeg sidst havde Ordet, og som have krævet offentlig Fæste og Ekspropriation. Jeg er særdeles glad ved de Udtalelser, der faldt fra det ærede Medlem for Vejle Amts 4de Valgkreds (N. C. Jensen), der var fuldt ud enig med mig om Ekspropriation, og jeg kunde for saa vidt indskrænke mig til at slutte mig til ham, men jeg vil dog fremhæve, at Meningen er ikke alene at skaffe Jord til Landarbejdere eller de mindre bemidlede, men ogsaa at skaffe vor Jord i sin store Helhed bedre Dyrkning, end den nu faar paa de store Lodder. Derfor maa jeg ligesom den sidste ærede Taler fremhæve, at naar det gælder at skaffe Jord til Landarbejdere og ubemidlede, gælder det ikke særligt om at skaffe dem, der ere fødte paa Fyn eller Sjælland, Jord der, men man maa skaffe dem den paa de Steder indenfor Landets Grænser, hvor den kan faas paa gode og billige Betingelser, og det kan man i Jylland. Saa at sige hele Jylland er at faa til Købs til billig Pris. Det ærede Medlem fra Sorø (Poul Christensen) kom, syntes jeg, med en ret tarvelig Afbrydelse overfor mig forleden, skønt mine Ord naturligvis ikke kunde misforstaas. Den Pris, jeg nævnedes, er Gennemsnitsprisen, for hvilken den bedste Jord i Jylland kan faas, og Jorden er selvfølgelig lige saa god som den, der kan faas paa Sjælland eller Fyn, særlig